Tekna –
Teknisk-naturvitenskapelig forening
Postboks 2312 Solli
0201 Oslo

www.tekna.no
Org.nr 971 420 782
post@tekna.no
+47 22 94 75 00

Til Stortingets samferdselskomite

Innspill til representantforslag om å gjenreise norsk jernbane - Dokument 8:27 S (2026–2027) fra partiet Rødt

Tekna er fagforeningen for over 122 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge. Våre medlemmer bidrar med kunnskap, forskning og teknologi til en mer bærekraftig verden

Tekna har innspill til punkt 3 i forslaget om en plan for vedlikehold av jernbanen.

Vi støtter forslaget fra Rødt om at Stortinget må be regjeringen legge fram en plan for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet på jernbanen, og et årlig etterslepsregnskap som viser tilstanden og behovet for vedlikehold og fornyelse på den enkelte banestrekning.

Tekna er kjent med at det allerede finnes flere verktøy for å måle tilstanden og behovene for vedlikehold og fornyelse på jernbanen. InfraStatus, de strekningsvise fornyelsesplanene og data fra Maximo/BaneData utgjør de viktigste faglige verktøyene for å dokumentere tilstand og vedlikeholdsetterslep på norsk jernbane. I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2027 vises det til Nasjonal transportplan, NTP, og den politiske planen om å øke etterslepet fram til 2031 og for deretter å minske etterslepet fram mot 2036.

Forslaget fra Rødt om en plan for vedlikehold vil gi et bedre grunnlag for å prioritere vedlikehold og fornyelse høyere enn i dag i de årlige statsbudsjettene. Regjeringens henvisning til NTP om økt etterslep fram til 2031 må erstattes av en mer framoverlent husholdering der vedlikehold og fornyelse som et minimum må holde tritt med forfallet.

Tekna viser for øvrig til vårt budsjettinnspill til komiteen denne høsten der Tekna støttet regjeringens økte satsing på drift, vedlikehold og fornying for å øke regulariteten i togtilbudet (Kap. 1352, post 71). Vi merker oss imidlertid at regjeringens satsing vil gi et økt etterslep på vedlikehold og fornying neste år. I henhold til opptrappingsplanen i NTP vil også etterslepet øke hele første halvdel av NTP-perioden fram til 2031, før det skal reduseres. Tekna mener at tross gode intensjoner, så vil ikke dagens politikk gi en infrastruktur som øker regulariteten i togtilbudet.

I arbeidet med Nasjonal transportplan 2025–2036 beregnet Bane NOR et grunnivå for fornying, definert som et økonomisk minimumsnivå for å unngå økt etterslep, til om lag

Tekna –
Teknisk-naturvitenskapelig forening
Postboks 2312 Solli
0201 Oslo

www.tekna.no
Org.nr 971 420 782
post@tekna.no
+47 22 94 75 00

8,4 mrd. 2026-kroner per år. Regjeringen foreslår i sitt budsjettforslag 5,7 mrd. kroner øremerket fornying, en nedgang på 300 millioner fra i fjor. Dette er 3,1 mrd. mindre enn det som trengs for å begrense forfallet. Regjeringen skriver selv i budsjettet at bevilgningene burde være 8,8 mrd. 2027-kroner for å unngå et økt vedlikeholdsetterslep. Regjeringen skriver videre i budsjettforslaget at etterslepet vil fortsette å øke fram til 2031. Regjeringen skriver at "Dersom bevilgningen til fornying er lavere enn beregnet grunnivå, vil vedlikeholdsetterslepet øke tilsvarende."

Tekna mener at dagens bevilgningsnivå ikke harmonerer med politikken om å ta vare på det vi har og bygge nytt der vi må. Dagens lave bevilgninger vil gi et økende forfall på jernbanen og bidra til økte forsinkelser for passasjerene.

I Teknas budsjettinnspill ba vi Stortinget be regjeringen om å øke bevilgningene til fornying i forhold til budsjettforslaget til det beregnede grunnivået på 8,8 mrd. for å hindre et økt vedlikeholdsetterslep på jernbanen. Regjeringens forslag på 5,7 mrd. til fornying må dermed økes med 3,1 mrd. kroner.